

Veenendaal, 4 februari 2022

Betreft: Initiatiefwetsvoorstel Vuurwerkverbod

Reactie: Tegen een vuurwerkverbod

Geachte heer Klaver, mevrouw Ouwehand en leden van de Tweede Kamer,

Als vuurwerkimporteur GBV-WECO Vuurwerk B.V. uit Veenendaal hebben wij met ongenoegen kennisgenomen van het door GroenLinks en Partij voor de Dieren geïnitieerde wetsvoorstel Vuurwerkverbod welke ter consultatie voorligt. Middels deze brief maken wij gebruik van de gelegenheid te reageren op dit wetsvoorstel.

Alvorens inhoudelijk in te gaan op dit wetsvoorstel vragen wij ons ten zeerste af of de initiatiefnemers van de wetsvoorstel zich überhaupt in deze materie hebben verdiept. Het doen van aannames op basis van (persoonlijke) voorkeur en niet spreken met kenners en/of direct betrokkenen in de complete branche welke u raakt met uw wetsvoorstel getuigt onzes inziens dan ook niet van enige wilskracht voor het oplossen van eventuele problemen. Dit zien wij met regelmaat terug in de uitingen en cijfers welke u gebruikt in uw anti-vuurwerkcampagne, welke vaak noch kant noch wal raken. Indien u meer informatie, correcte cijfers en/of ervaringen over het onderwerp wenst, staat onze deur als vuurwerkimporteur altijd voor u open.

Een traditie voor een ruime meerderheid van de Nederlanders

Het afsteken van consumentenvuurwerk is in Nederland al jarenlang een traditie welke onlosmakelijk is verbonden met de oudejaarsviering. Meer dan 10.000.000 Nederlanders sluiten het oude jaar af, en luiden het nieuwe jaar feestelijk in met siervuurwerk. Deze traditie zit bij veel Nederlanders zo diep geworteld dat het afsteken van siervuurwerk met oud en nieuw sinds 2015 ook is opgenomen op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed.

Meerderheid Nederlanders wil geen vuurwerkverbod

Anders dan u suggereert willen de meeste Nederlanders geen verbod op het afsteken van siervuurwerk tijdens de jaarwisseling. In 2020-2021 is er in Nederland voor het eerst een tijdelijk vuurwerkverbod geweest, de meeste Nederlanders hebben (met tegenzin) meegewerkt aan dit tijdelijke verbod, omdat men het belang van de covid19-problematiek begreep. Tijdens de jaarwisseling 2021-2022 was er opnieuw een tijdelijk vuurwerkverbod. Tijdens dit verbod was al duidelijk te zien dat de Nederlandse bevolking het hier niet mee eens was. Er is enorm veel (illegaal) vuurwerk afgestoken tijdens de jaarwisseling. Nederlanders konden door dit tijdelijke verbod geen legaal siervuurwerk kopen bij de Nederlandse detaillist, en trokken massaal naar het buitenland om daar hun vuurwerk te kopen. Vuurwerk wat vaak niet voldoet aan de strenge (Nederlandse) regelgeving, meer kans geeft op overlast en letsel, en wat niet verkocht is door Nederlandse ondernemers, dus ook financieel voor Nederland een enorme domper.

In de stemwijzer van maart 2021 is een vraag opgenomen over het afsteken van siervuurwerk, met ruim 3.300.000 unieke deelnemers een van de grootste peilingen over dit onderwerp. In de stemwijzer geeft ruim 58% van de bevolking aan geen verbod op siervuurwerk te willen.

Ook de website Stand.nl heeft begin januari 2022, na het tweede tijdelijke vuurwerkverbod een grote poll gehouden om de mening van de Nederlanders te peilen. Ook uit deze grote poll is gebleken dat inmiddels het draagvlak voor een verbod na twee jaar een tijdelijk vuurwerkverbod verder is gedaald. Maar liefst 74% van de respondenten geeft aan géén vuurwerkverbod te willen.

Vuurwerkverbod zorgt voor meer illegaal vuurwerk

Tijdens een normale traditionele jaarwisseling met legaal siervuurwerk kan iedere Nederlander welke graag vuurwerk afsteekt terecht bij een gespecialiseerde vuurwerkverkoper in Nederland. Het aanbod siervuurwerk in deze winkels is speciaal geproduceerd volgens de (strengere) eisen en regelgeving voor ons land. De producten zijn voorzien van een Nederlandstalige gebruiksaanwijzing, de winkelier geeft duidelijke uitleg over het product, en de koper ontvangt een gratis vuurwerkbril en aansteeklont om de kans op letsel te beperken.

Met een vuurwerkverbod zijn alle voordelen in de vorm van professionele detailhandel, instructie en veiligheidsmiddelen niet meer van toepassing. In al onze buurlanden kan men echter gewoon vuurwerk kopen. Hier zijn de eisen voor de verkoop van vuurwerkproducten velen malen lager dan in Nederland. Ook via de zogenoemde 'kofferbakhandel' zal de verkoop van (illegaal) vuurwerk een enorme vlucht nemen (Zie ook flinke stijging in de inbeslagname in 2021). Via deze manier van aankopen zal de Nederlandse consument geen enkele vorm van instructie of veiligheidsmiddelen ontvangen, en ook vaak een product met veel meer explosieve kracht in zijn bezit krijgen. Het gevolg is duidelijk; meer overlast en meer letsel.

Vuurwerkverbod niet te handhaven

Mede op verzoek van GroenLinks zijn er in Nederland sinds 2020 geen single shots, vuurpijlen en/of knalvuurwerk meer verkrijgbaar. Dit verbod op knalvuurwerk zou bijdragen aan een betere handhaafbaarheid van overlast. Het knalvuurwerk wat in Nederland vóór 2020 was toegestaan had absoluut geen enorme explosieve kracht en/of mogelijkheid om zware schade of letsel te veroorzaken. Echter, het argument was dat middels dit verbod op knalvuurwerk de handhaving veel eenvoudiger zou worden. Zelfs met een tijdelijk vuurwerkverbod in 2020-2021 en 2021-2022 is er gebleken dat zelfs zonder legaal consumentenvuurwerk de handhaving onmogelijk is.

Het is niet mogelijk om voor elk huis in Nederland een handhaver te plaatsen, en indien er overlast van bijvoorbeeld knalvuurwerk is, zal de dader al gevlogen zijn voor dat de handhaver arriveert. U geeft aan dat deze handhavers graag een totaalverbod willen om de handhaving makkelijker te maken. De ervaringen van afgelopen jaarwisselingen geven juist het tegenovergestelde aan; handhavers geven aan dat een vuurwerkverbod niet te handhaven is. In de berichtgeving eind 2021 is dit al voor de oudejaarsnacht naar buiten gebracht; *"Handhaven vuurwerkverbod geen prioriteit in veel gemeenten"* / *"Boa's gaan niet actief handhaven op het vuurwerkverbod"* / *"We gaan niet achter elk jongetje met één rotje aan"* / *"Handhaven van de openbare orde zal op veel plekken voorrang krijgen"*

Wat is het 'echte' probleem tijdens de jaarwisseling?

De jaarwisseling is een van de grootste evenementen van ons land. Het is een feest voor het volk, waar nagenoeg iedere Nederlander aan mee doet. Of het is middels een buurtfeest, festival, bezoek aan de horeca, visite thuis, het afsteken van siervuurwerk of het maken van een vreugde vuur: op oudejaarsnacht is het feest voor iedereen.

Zoals iedereen weet is zo'n groot evenement met zo veel deelnemers nooit zonder problemen. Dit heeft echter niet direct betrekking op het afsteken van siervuurwerk. Tijdens Koningsdag, een voetbalwedstrijd, een festival of ander groot evenement zijn er (helaas) altijd opstootjes en is extra inzet van handhavers en politie noodzakelijk. We kunnen dan ook niet verwachten dat oudejaarsavond, als een van de grootste evenementen van Nederland, deze inzet niet nodig zal hebben. Op het moment dat mensen alcohol nuttigen of in grote groepen bij elkaar zijn is er vaak kans op opstootjes met schade en/of letsel tot gevolg. Op het moment dat het siervuurwerk met de jaarwisseling verboden is, zal het evenement niet verdwenen zijn, en zal er nog steeds onrust zijn op straat of in de horeca.

De voorstanders van een vuurwerkverbod hebben eigenlijk last van het 'echte' probleem, en niet van de traditie van het afsteken van siervuurwerk. De klachten gaan voornamelijk over de overlast van knalvuurwerk, wat al verboden is in Nederland, het vroegtijdig afsteken van vuurwerk, wat al verboden is in Nederland (slechts 8 uur per jaar, van 31-12 18.00 uur tot 01-01 02.00 uur toegestaan), het veroorzaken van schade, lees vandalisme, wat al verboden is en het ontstaan van letsel wat veelal wordt veroorzaakt door illegaal vuurwerk, wat al verboden is.

Als vuurwerkimporteur kunnen wij ons vinden in de noodzaak deze problemen op te lossen, tegelijkertijd zijn niet wij, noch ons product, de oorzaak van de meeste van deze problemen.

Het aanpakken van relschoppers, overlastgevers, illegaal vuurwerk en afsteken van vuurwerk op verboden tijdstippen is volgens ons wél een oplossing voor het echte probleem tijdens en rondom de jaarwisseling. In onze optiek zou de strafeis voor misbruik/vandalisme en wangedrag verhogen een goede oplossing zijn. Ook het beperken/bestrijden van de verkrijgbaarheid van zwaar illegaal vuurwerk, en het verhogen van de straffen op bezit, verhandelen en afsteken, zal hier aan bijdragen.

Letselcijfers

Zoals bovengenoemd wijzen voorstanders van een vuurwerkverbod naar de vermindering van letsels. In de cijferrapportage van VeiligheidNL is goed te zien welke letsels door welke (vermoedelijke) typen vuurwerk zijn veroorzaakt. Hierin is duidelijk zichtbaar dat ruim 70% van de opgelopen letsels niet afkomstig zijn van legaal siervuurwerk wat is toegestaan in Nederland. Ook worden hier bijvoorbeeld slachtoffers van 'Carbid' in meegenomen welke compleet los staan van het siervuurwerk. Carbid was immers niet verboden de afgelopen twee jaarwisselingen, maar veroorzaakt ook letsel en overlast.

De afgelopen jaren heeft de vuurwerkbranche zich enorm hard ingezet om de letselcijfers (de 30%) welke volgens de onderzoeken wel veroorzaakt wordt door legaal siervuurwerk te verminderen. En met succes, want in de afgelopen jaren is er ieder jaar méér vuurwerk verkocht, en zijn de letselcijfers vanaf 2012-2013 tot 2019-2020 met bijna 50% gedaald. Met het verbod op de productgroepen single shots, vuurpijlen en knalvuurwerk zou dit cijfer nog verder moeten dalen, omdat hiermee de hoogste risicoproducten ook uit de winkels zijn verdwenen. Echter, sinds het invoeren van dit verbod is er geen traditionele oudejaarsviering meer geweest, en dus ook geen mogelijkheid tot inzicht in de effecten en evaluatie.

Dat een algeheel vuurwerkverbod de letselcijfers verlaagt is afgelopen jaarwisseling dan ook ontkracht. Zoals eerder aangegeven zal het wegnemen van vuurwerk niet de bij een landelijk evenement horende letsels terug brengen naar 0. Daarnaast heeft de vuurwerkbranche eind 2021 een prognose afgeven van het aantal SEH-letsels voor jaarwisseling 2021-2022 gebaseerd op de toegestane productgroepen en instructie in de winkels. De prognose was een totaal van 258 SEH-behandelingen in totaal. Deze 258 SEH-behandelingen gebaseerd op de totale oudejaarsavond, dus inclusief illegaal vuurwerk en carbid. Als we hier enkel het legale siervuurwerk benoemen was er een prognose van 77 SEH-behandelingen.

Door het tijdelijke vuurwerkverbod was het 'veiligere' alternatief siervuurwerk helaas verdwenen, vervelend is het dan ook om te zien in de daadwerkelijke cijfers 2021-2022 dat er 256 SEH-behandelingen zijn geweest. Dit laat duidelijk zien dat het verbieden van legaal siervuurwerk geen positief effect heeft op de letselcijfers. In tegendeel groeit het aantal dus, omdat de alternatieven zoals illegaal vuurwerk meer kans geven op (zwaar) letsel.

Wel vragen wij ons als vuurwerkimporteur af, wanneer uw wetsvoorstel op bijvoorbeeld een totaalverbod op schaatsen (in 2020 ca. 40.000 SEH-letsels), sporten (in 2019 ca. 112.000 SEH-letsels), werken (in 2019 ca. 46.500 SEH-letsels) of verkeer (in 2019 ca. 124.000 SEH-letsels) ingediend wordt. Gezien u suggereert dat de (ca. 77) SEH-letsels door legaal siervuurwerk een groot probleem zijn, moeten bovenstaande letsels een enorm probleem zijn.

Milieu

Het milieu is een belangrijk thema, waar iedereen zijn steentje aan bij moet dragen. Dit thema wordt echter misbruikt in de vuurwerkdiscussie. De aanname van tegenstanders van vuurwerk is dat vuurwerk een enorme impact heeft op het milieu is niet correct. De CO₂ uitstoot van vuurwerk in Nederland slechts 0,0018% van de door verkeersbeweging geproduceerde CO₂. Slechts een klein deel van het product vuurwerk bestaat uit de 'Pyrotechnische lading' welke als bijproduct bij ontbranding CO₂ genereert. Deze uitstoot is relatief klein en voor 67% afkomstig uit hernieuwbare bronnen zoals houtskool en in dat opzicht dus niet milieurelevant.

De feitelijke fijnstofuitstoot van vuurwerk is beduidend lager dan vaak wordt beweerd. De uitstoot is zelfs zo laag, en kort aanwezig door het korte tijdsbestek van oudejaarsavond, dat het niet vergeleken kan worden met andere fijnstofuitstoot zoals bijvoorbeeld uitlaatgassen van auto's. Daarnaast heeft de fijnstofuitstoot van vuurwerk nog een bijzondere fysieke eigenschap: het is sterk wateraantrekkend. Hierdoor bindt de fijnstofemissie door siervuurwerk zich na de vorming zeer snel met het vocht in de lucht, en lost als gevolg van dit effect relatief snel weer op. Wetenschappers noemen dit effect hygroscopie. De pyrotechnische lading geeft een kleine fijnstofuitstoot welke bestaat uit oplosbare zouten, welke in tegenstelling tot de waterafstotende fijnstof van bijvoorbeeld wegverkeer, gemakkelijk afgebroken kan worden. Ook het menselijk lichaam is in staat de fijnstofuitstoot van siervuurwerk zeer snel uit de longen te verwijderen.

Belangrijk om te weten is dat het siervuurwerk wat door ons als Nederlandse importeur wordt geïmporteerd sinds 2019/2020 als plasticvrij wordt geproduceerd. Zonder dat dit verplicht is, hebben wij er zelf samen met de andere branchegenoten voor gekozen om dit plastic bijvoorbeeld de huls van een knetterbal, of voetjes van een fontein, te vervangen door materiaal van papier of karton. Kort samengevat bevat ons siervuurwerk geen plastic componenten (meer).

Samengevat is het duidelijk dat siervuurwerk een uitstoot van fijnstof veroorzaakt, en staat het buiten kijf dat er op oudejaarsavond piekwaarden kunnen optreden die tot hoge uurwaarden leiden. Er is echter één belangrijk verschil: de wateroplosbare eigenschap. In de meeste steden worden de toelaatbare dag grenswaarden niet overschreven. De uitstoot van siervuurwerk blijft beperkt tot oudejaarsavond, terwijl normale (vaak niet wateroplosbare) fijnstof emissie vele weken of zelfs maanden constant blijft.

Als importeur betekent dit overigens niet dat wij geen waarde hechten aan de milieudiscussie. Om ons steentje bij te dragen en de aarde in volle bloei door te geven aan de volgende generaties werken wij met een duurzaamheidsprogramma onder de naam: (W)ECO Logisch consumentenvuurwerk. Kort gezegd zetten wij ons in voor plasticvrij siervuurwerk, zonder hoge uitstootwaarden door bijvoorbeeld zware metalen, en compenseren wij de CO₂ uitstoot van alle door ons geïmporteerde producten door het aanplanten van nieuwe bomen op meerdere locaties binnen en buiten Nederland.

Alternatieven en vuurwerkvrije zones

Een vaak geroepen alternatief voor het zelf afsteken van consumentenvuurwerk is een lokale vuurwerkshow. Gezien het feit dat er in Nederland meer gemeenten zijn dan pyrotechnici is het op dit moment onhaalbaar om in elke gemeente een vuurwerkshow te organiseren. Daarnaast zal er in veel gemeenten geen geschikte locatie zijn voor een vuurwerkshow in combinatie met de geldende veiligheidseisen. Het bieden van een vuurwerkshow als alternatief is in onze ogen landelijk gezien dan ook een utopie. Wat niet weg neemt dat een vuurwerkshow voor sommige mensen prachtig kan zijn om te bezoeken. Indien een gemeente een vuurwerkshow organiseert, zou dit volgens uw stelling een waardig alternatief zijn, en is het ons inziens dan ook niet noodzakelijk om siervuurwerk te verbieden. Als de show goed genoeg is, zal dit resultaat op een natuurlijke manier ontstaan. Dat hiervoor een enorm financieel budget nodig is, veel handhaving, en enorm veel vervoersbewegingen binnen een gemeente laten wij buiten ons antwoord, daar een gemeente daar zelf zijn beslissing over moet kunnen maken.

Een vuurwerkvrije gemeente is ons inziens dan ook niet wenselijk, het is niet handhaafbaar, en zal voor de grootste groep Nederlanders niet gewenst zijn. Een vuurwerkvrije zone is in onze ogen een prima oplossing voor probleemgebieden. Laten we voorop stellen dat onze achterban over het algemeen niet midden in een winkelcentrum, bij een verzorgingstehuis of op een kinderboerderij zijn siervuurwerk afsteekt, maar mocht toch een enkeling die keuze maken, zal een vuurwerkvrije zone in zo'n gebied een prima oplossing zijn.

Tot slot

GBV-WECO Vuurwerk B.V. is negatief over de invoering van een landelijk vuurwerkverbod. Tegelijkertijd vragen wij meer aandacht voor de echte problemen tijdens de jaarwisseling, en hopen wij dat uw partijen stoppen met het zoeken van een zondebok in het legale siervuurwerk. Ook zijn wij benieuwd of uw partijen hebben nagedacht over de enorme financiële gevolgen van een verbod voor de importeurs, groothandelaren, detaillisten, aanverwante bedrijven en duizenden personen welke in Nederland fulltime en parttime werkzaam zijn in de vuurwerkbranche.

Als vuurwerkimporteur zijn wij, maar ook onze collega's en detaillisten uit de branche, te allen tijde bereid om gezamenlijk met u of andere belanghebbenden te werken aan oplossingen voor problemen. Gezamenlijk kunnen we zorgen voor een traditionele en feestelijke jaarwisseling met siervuurwerk en zonder grote problemen. Onze ervaring en expertise stellen wij hiervoor graag ter beschikking.

Wij gaan er dan ook van uit dat u inziet dat uw wetsvoorstel geen oplossing is voor het probleem, en helpen u waar nodig graag bij het behalen van resultaten en oplossingen. Indien gewenst gaan wij hier graag met u over in gesprek.

Hoogachtend,

namens GBV-WECO Vuurwerk B.V.,

Jasper van der Elst